

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

03/2026

www.zgm-tbs.czest.pl

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

Rosną mieszkania komunalne przy Krakowskiej

Nowe miejskie bloki powstają na Starym Mieście. Będzie w nich ponad 100 lokali. Budowa kosztuje 18,4 mln zł. Miasto uzyskało na inwestycję dofinansowanie z Funduszu Doptat Banku Gospodarstwa Krajowego.

więcej na stronie 3

Nowy Plac Biegańskiego z wodą, cieniem i zielenią

Metamorfoza „Biegana” będzie możliwa dzięki europejskiemu wsparciu. Miasto stawia na zieleni i retencję wód opadowych.

więcej na stronie 4

Cztery elektryki i hala napraw dla częstochowskiego MPK

Częstochowa zakupi 4 nowe autobusy elektryczne i rozbuduje zaplecze techniczne dla nowoczesnego taboru w ramach wartego blisko 25 mln zł projektu, który otrzyma 16 mln zł unijnego dofinansowania.

więcej na stronie 5

Wesoły nam dzień dziś nastał

Rok temu prawie 82 proc. Polaków zamierzało spędzić Wielkanoc z rodziną. Ustalił to Instytut Badań Rynkowych i Społecznych. Ponad 40 proc., zamiast banalnego tkwienia przy stole, miało się oddawać aktywnemu wypoczynkowi, spacerując na długich dystansach albo jeżdżąc na rowerze.

więcej na stronie 10

Liczenie było okazją do pomagania

więcej na stronie 5

Bezpieczny rowerzysta

więcej na stronie 6

Antybiotyki - problem XXI wieku

więcej na stronie 8

Jak prawidłowo segregować odpady?

więcej na stronie 11

ZGM TBS informuje Oknem Prezesa

Szanowni Państwo,
Wiosną mija 73. rocznica utworzenia Miejskiego Zarządu Budynków Komunalnych. To właśnie na jego podstawie powstało Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej. I z całą pewnością PGM był już takim dzisiejszym Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej, ale ta nazwa pojawiła się znacznie później, bo dopiero w latach 90-tych.

Dzieje Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS zawsze spletały się z losami miasta i jego mieszkańców i tak jak one rzeczywiście bywały burzliwe. Początki ZGM TBS sięgają czasów powojennych.

1 kwietnia 1946 r. powołany został Zarząd Nieruchomości Opuszczonych i Porzuconych. Wówczas przejęto w zarząd państwa 212 budynków - głównie poniemieckich i pożydowskich. Obwieszczenie dotyczące przejęcia przez zarząd miasta opuszczonych nieruchomości oznaczało powstanie komórki zarządzającej i opiekującej się tym mieniem. Powstała więc jednostka, którą dziś można uznać za prekursora działań przypisanych w późniejszym okresie do zadań ZGM. 15 lutego 1951 r. Zarząd Nieruchomości Opuszczonych i Porzuconych przemianowany został na Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych, na prawach przedsiębiorstwa państwowego.

Natomiast już 28 maja 1953 r. powstał Miejski Zarząd Budynków Komunalnych, którego zadaniem była eksploatacja, remonty i administracja budynkami mieszkalnymi, znajdującymi się w zarządzie miasta - także tymi prywatnymi, w których zamieszkiwali dokwaterowani lokatorzy.

W kwietniu 1976 r. na bazie Miejskiego Zarządu Budynków Komunalnych powstało Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, a następnie PGM przekształcono w zakład budżetowy pn. „Zarząd budynków komunalnych” w Częstochowie. Uchwałą rady miasta Częstochowy w czerwcu 1998r. Zarząd budynków komunalnych w Częstochowie został przemianowany w jednoosobową spółkę Gminy Częstochowa p.n. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Dodatkowo w czerwcu 2000 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia Gminy Miasta Częstochowa do realizacji budownictwa mieszkaniowego w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego. To właśnie wówczas wyrażono wolę reorganizacji Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W ten sposób zaczęła się nowa odsłona historii przedsiębiorstwa, które dziś nie tylko administruje budynkami, ale także je buduje.

Przypomnę tylko, że do chwili obecnej ZGM TBS w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego zrealizował 13 budynków i ta liczba stale rośnie. Jesteśmy bowiem w trakcie budowy nowoczesnego osiedla mieszkaniowego przy ul. Łódzkiej w dzielnicy Parkitka. Łada moment rozpocznie się budowa kolejnych dwóch bloków na tej atrakcyjnej

działce.

Dziś z sukcesem łączymy przeszłość z przyszłością, pamiętając o tych, którzy tworzyli zasób komunalny miasta Częstochowy i z pewnością nie jesteśmy standardowym zarządcą nieruchomości.

Zajmujemy się zarządzaniem budynkami komunalnymi, budynkami wspólnot mieszkaniowych i budynkami wybudowanymi w systemie TBS dzięki wsparciu finansowemu Banku Gospodarstwa Krajowego. Na terenie miasta funkcjonuje aż sześć naszych oddziałów eksploatacji. ZGM administruje budynkami i lokalami stanowiącymi mienie komunalne gminy, utrzymując je w należytym stanie technicznym i estetycznym. W drodze przetargów spółka zleca remonty, naprawy i konserwację zasobów lokalowych. ZGM pełniąc funkcję inwestora zastępczego razem ze wspólnotami mieszkaniowymi zmienił oblicze kilkuset budynków w mieście, które po latach uzyskały nowe estetyczne elewacje. Spółka wychodzi naprzeciw potrzebom lokatorów poprzez program „Praca za czynsz”. Kilka lat temu wprowadziliśmy Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta, dzięki któremu regulowanie czynszu stało się wyjątkowo proste.

Jesteśmy firmą działającą w nurcie ‘Smart City’, bo wciąż sięgamy po to co innowacyjne. Z naszych dobrych praktyk czerpią przedsiębiorstwa zarządzające nieruchomościami w całej Polsce, a także z zagranicy, np. z Ukrainy.

Nasi pracownicy stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w kursach, szkoleniach, studiach. Wspólnie z Policją dbamy o Państwa bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania, z kolei wraz z partnerami z trzeciego sektora integrujemy Państwa z lokalną społecznością.

Jako nieszablona spółka stawiamy nie tylko na nowoczesne rozwiązania, ale również na zdrowie. Wspólnie z naszymi partnerami promujemy zdrowy styl życia, zachęcając do badań profilaktycznych będących częścią działań przeciwnowotworowych. Z powodzeniem realizujemy Akademię Zdrowego Lokatora, wychodząc do tych, którzy nie zawsze wiedzą, jak dbać o zdrowie.

Naszym konikiem jest obecnie ekologia. Stawiamy na nowoczesne rozwiązania w tej kwestii, szu-

kamy innowacyjnych produktów. Na dachu spółki mamy już panele fotowoltaiczne, dzięki którym możemy produkować energię i jeszcze przy tym oszczędzać.

Co roku organizujemy konferencje z cyklu Smart City. Wspólnie z Politechniką Częstochowską oraz naukowcami z całej Polski dyskutujemy o nowoczesnych ekologicznych rozwiązaniach w budownictwie, a obradom towarzyszą Targi Expo, Wystawa Pojazdów Ekologicznych oraz Wystawa Odnawialnych Źródeł Energii.

Jesteśmy prekursorem budowy mini parków w Częstochowie. Tzw. parki kieszonkowe są doskonałym azylem, odskocznią od miejskiego zgiełku i zanieczyszczeń. Zbudowaliśmy już mini parki przy ulicach: Żareckiej, Alei Niepodległości, także u zbiegu Focha i Stryjeńskiej.

Dbamy o czyste podwórko, rokrocznie zachęcając mieszkańców do sprzątania po swoich pupilach. Każdy z państwa kojarzy zapewne sympatycznego buldoga albo też zadziornego jamnika, czyli pieski, które stały się wizytówkami naszej akcji. To one apelują z plakatów, tabliczek i billboardów: „Psia kupa to nie koniec świata, po prostu posprzątaj!”

Na sercu leży nam jednak szczególnie bezpieczeństwo mieszkańców. To temat rzeka, długo można by pisać o działaniach, jakie w ostatnich latach podjęliśmy. Przypomnę tylko najważniejsze: „Bądź bezpieczny seniorze”, „Dzielnicowy bliżej mieszkańca zasobów zarządzanych przez ZGM TBS”, „Bezpieczna kobieta”, „Wspólnie przeciw przemocy” czy „Ulica to nie tor wyścigowy”.

ZGM TBS to wiarygodny partner, który od kilkudziesięciu lat jest z Państwem na terenie całego miasta.

Paweł Konieczny

ZGM TBS informuje

Rosną mieszkania komunalne przy Krakowskiej

Nowe miejskie bloki powstają na Starym Mieście. Będzie w nich ponad 100 lokali. Budowa kosztuje 18,4 mln zł. Miasto uzyskało na inwestycję dofinansowanie z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Krakowska 67 i 69 – pod tymi adresami latem 2027 roku mają być gotowe do użytku dwa wielorodzinne budynki komunalne. To miejska inwestycja z myślą o potrzebujących i kwalifikujących się do wsparcia w postaci mieszkania komunalnego. Zarazem jest to jeden z impulsów modernizacyjnych dla Starego Miasta.

Nowe bloki będą elementem rewitalizacji tej części dzielnicy – razem z nowymi chodnikami, zieleńcami, placem zabaw i przestrzenią do wypoczynku.

Większy z budynków powstaje na rzucie w kształcie litery „L”. Znajdą się w nim 63 mieszkania, w tym 13 dostosowanych dla lokatorów z niepełnościami, dostępnych z parteru. Powierzchnia użytkowa obiektu wyniesie ponad 3,2 tys. m kw.

Drugi budynek, na rzucie prostokąta, o powierzchni użytkowej prawie 1,5 tys. m kw., ma pomieścić 39 mieszkań, z tego 5 dla osób z niepełnościami.

W obu blokach znajdą się lokale 1-, 2- i 3-pokojowe. Na przestrzeń wspólną złożą się klatki schodowe, winda, wózkownie i pomieszczenia techniczne. Dostępność do budynków dla osób na wózkach inwalidzkich zapewnią szerokie na 140 cm, bezprogowe główne drzwi wejściowe, a także brak różnicy poziomu terenu między wejściem i posadzką. Elewacja ma być utrzymana w stonowanej kolorystyce, z białym i szarym otynkowaniem, imitacjami cegły i drewna.

Inwestycja zostanie zrealizowana zgodnie ze standardami energooszczędności. Oznacza to, że koszty utrzymania budynków oraz poszczególnych mieszkań uda się utrzymać na umiarkowanym poziomie.

Parking obok pomieści 51 miejsc, z czego 6 zarezerwowanych będzie dla kierowców z niepełnościami. Powstaną dojścia i dojazdy, miejsce selektywnego gromadzenia odpadów oraz plac zabaw i rekreacji. Budynki otoczą też nowa zieleń.

W miejscu, w którym powstają bloki, wykonano wcześniej przyłącza kanalizacji sanitarnej i wodociągowej. Miejski Zarząd Dróg zlecił to wykonawcy budowy połączenia ulic Krakowskiej i 1 Maja – firmie Primost Południe. Fortum przygotowało z kolei przyłącze ciepłownicze.

Koszt budowy bloków po przetargu to 18,4 mln

zł. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pozytywnie rozpatrzył wniosek Częstochowy o maksymalnie 80-procentowe dofinansowanie tej inwestycji z Funduszu Dopłat. Po dłuższym okresie oczekiwania miejski Wydział Inwestycji otrzymał właśnie informację, że wkrótce możliwe będzie podpisanie umowy i uzyskanie środków.

Wykonawcą robót budowlanych jest Grupa AMB Budownictwo z Oleszna. Umowa z firmą przewiduje zakończenie budowy w ciągu 2 lat – czyli do początku sierpnia 2027 roku. Nadzór inwestorski pełni częstochowska firma „Gawłowski”.

Plac budowy odwiedził niedawno zastępca prezydenta Częstochowy Zdzisław Wolski – p.o. prezydenta miasta. Budowa większego bloku jest już obecnie dosyć zaawansowana.

*Fot. Łukasz Kolewiński
(Urząd Miasta Częstochowy).*

W galerii także wizualizacje nowych bloków.

Czym żyje miasto

Nowy Plac Biegańskiego z wodą, cieniem i zielenią

Metamorfoza „Biegana” będzie możliwa dzięki europejskiemu wsparciu. Miasto stawia na zieleni i retencję wód opadowych.

Projekt „Rewitalizacja Placu Władysława Biegańskiego w Częstochowie” został wybrany do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021–2027 (FENIKS). Inwestycja otrzyma wsparcie z Funduszu Spójności w ramach Priorytetu FENX.01 oraz działania FENX.01.02 – Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu, obejmującego rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury i rozwiązań opartych na przyrodzie.

Łączna prognozowana wartość przedsięwzięcia to ok. 37,6 mln zł, z czego wydatki kwalifikowalne wynoszą ok. 33,2 mln zł. Przyznane dofinansowanie to ok. 25,2 mln zł.

Celem projektu jest zwiększenie odporności centrum miasta na skutki zmian klimatu oraz ograniczenie ryzyka związanego z ekstremalnymi

zjawiskami pogodowymi. Rewitalizacja Placu Biegańskiego zakłada przede wszystkim odbetonowanie i zazielenienie przestrzeni oraz wdrożenie nowoczesnych rozwiązań w zakresie zagospodarowania wód opadowych.

Zakres inwestycji obejmie m.in. rozszczelnienie nawierzchni placu, zmiany w zagospodarowaniu terenu, a także nasadzenia zieleni niskiej i wysokiej. Kluczowym elementem będzie zwiększenie udziału zieleni w północnej i południowej części placu poprzez wprowadzenie nowych drzew, zieleńców i donic. Dzięki temu powstaną zacienione miejsca spotkań i rekreacji, a część przestrzeni zyska wyraźnie wypoczynkowy charakter, wkomponowany w istniejący drzewostan.

W planach jest także budowa dwóch fontann, stanowiących przedłużenie szpaleru drzew w Alei Najświętszej Maryi Panny. Częścią nowego zagospodarowania placu mają być również: budynek usługowy, wiata

oraz nowe elementy małej architektury. Wokół placu – wzdłuż ulic: Śląskiej, Kilińskiego, Dąbrowskiego oraz Nowowiejskiego – pojawią się donice z zielenią, które pomogą oddzielić strefę użytkowników placu od ruchu samochodowego.

Projekt realizowany będzie zgodnie z zasadami adaptacji miast do zmian klimatu. Zakłada się zwiększenie powierzchni przepuszczalnej, co ograniczy spływ powierzchniowy i pozwoli na zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich występowania. Wody deszczowe mają być retencjonowane i wykorzystywane m.in. do nawadniania zieleni, co poprawi efektywność gospodarowania zasobami i wesprze utrzymanie nowych nasadzeń. Jednocześnie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Integralną częścią projektu będzie również kampania edukacyjna oraz działania informacyjne i promocyjne, poświęcone m.in. zmianom klimatu, roli zielono-niebieskiej infrastruktury

ry oraz dobrym praktykom w zakresie gospodarowania wodami opadowymi.

Rozpoczęcie prac uzależnione jest od procedury przetargowej i przygotowania projektu w oparciu o jeden z wariantów koncepcji Grupy VERSO wybrany przez mieszkańców. Przebudowa ma zakończyć się do końca 2028 roku.

Wizualizacje: Grupa VERSO

Czym żyje miasto

Stabilna perspektywa ratingów finansowych miasta

Agencja Fitch potwierdziła międzynarodowe długoterminowe ratingi finansowe Miasta Częstochowy dla zadłużenia w walucie krajowej i obcej na poziomie BBB z perspektywą stabilną.

Ta ocena odzwierciedla oczekiwania Agencji, że profil finansowy Miasta pozostanie zgodny z ratingami w latach 2026-2030. Fitch przewiduje stopniowo poprawianie się wyników operacyjnych, zakładając jednocześnie konieczność wzrostu wskaźnika zadłużenia w związku z wydatkami inwestycyjnymi. Biorąc pod uwagę obowiązkowe wydatki miasta, m.in. w sferze oświaty, inaczej nie da się sfinansować planowanych inwestycji, w tym koniecznych wkładów własnych do projektów współfinansowanych obecnie ze środków unijnych. Analitycy obserwują jednak umiarkowany, ale stabilizujący wpływ ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (JST) - obowiązującej od 2025 r. - na planowanie budżetu.

Fitch ocenia Samodzielny Profil Kredytowy Częstochowy na „bbb”, co odzwierciedla połączenie „średniego” profilu ryzyka i profilu finansowego „a”. Pozycjonowanie Profilu Kredytowego

uwzględnia porównanie Częstochowy z grupą miast w tej samej kategorii (miasta na prawach powiatu).

W ocenie agencji ratingowej można oczekiwać umiarkowanego wzrostu dochodów Częstochowy na poziomie średnio 2-3% rocznie (w latach 2026-2030), przy założeniu dalszego wzrostu PKB kraju. Podatki dochodowe od osób fizycznych (PIT) i prawnych są największym źródłem dochodów Miasta (43% dochodów ogółem w 2025 r.) z prognozowanym wzrostem do 48% w 2030 r. Są one umiarkowanie podatne na zmiany wynikające z przebiegu cyklu gospodarczego.

Budżet Częstochowy podlega zasadom zbilansowanego budżetu. Obowiązkowe zadania pochłaniają 70%-90% wydatków ogółem. Prognozowany wzrost dochodów, niższa inflacja i stopy procentowe powinny umożliwić miastu przywrócenie pewnej elastyczności wydatków, podobnie jak w większości JST w Polsce.

Miasto wykorzystywało swoją elastyczność w latach 2022-2024 do cięcia wydatków, w następstwie niższych dochodów z PIT i presji kosztowej.

Władze miasta kontynuują dążenie do optymalizacji kosztów, zwłaszcza w związku z presją wydatkową w oświacie (41% wydatków ogółem w 2025 r.), która obciąża wydatki bieżące w największym stopniu. Wydatki majątkowe (inwestycyjne) są w pewnym stopniu elastyczne i mogą być etapowane lub odkładane w czasie, ale w większości – z racji ich współfinansowanie z bezzwrotnych dotacji - ich elastyczność spada po uzyskaniu finansowania.

Samorządy w Polsce są zobligowane dostosować obsługę zadłużenia do swojej nadwyżki operacyjnej i utrzymywać równomiernie rozłożony harmonogram spłat. Zadłużenie Częstochowy wynosiło 1 mld 36 mln zł na koniec 2025 r. (przy 965 mln zł na koniec 2024 r.) i jest wyłącznie w polskich złotych, eliminując ryzyko walutowe. Harmonogram spłat jest równomierny, z ostateczną datą zapadalności w 2045 r. Fitch przewiduje dla miasta stabilny wskaźnik spłaty zadłużenia (na poziomie około 11x) w scenariuszu ratingowym do 2030 r.

Zadłużenie spółek komunalnych stanowi - w ocenie agencji - niewielkie ryzyko dla Miasta i stopniowo

się zmniejsza. Wyjątkiem jest Miejski Szpital Zespolony, który wymaga ciągłego wsparcia ze strony budżetu, m.in. w związku z generowaną corocznie stratą.

Rating finansowy to niezależna ocena wiarygodności finansowej i kredytowej miasta, która jest ważną wskazówką dla instytucji finansowych, grup kapitałowych oraz inwestorów. Systematyczne poddawanie się pod ocenę agencji ratingowej świadczy o racjonalnym podejściu do prowadzenia gospodarki budżetowej przez władze i służby finansowe miasta.

Stan finansów miasta jest dzięki temu oceniany i monitorowany nie tylko poprzez instytucje sprawujące nadzór nad samorządami, ale także poprzez niezależną agencję.

Ostatni raport dotyczący ratingu Częstochowy dostępny jest na stronie Fitch.

Fot. Łukasz Kolewiński (Urząd Miasta Częstochowy).

Czym żyje miasto

Cztery elektryki i hala napraw dla częstochowskiego MPK

Częstochowa zakupi 4 nowe autobusy elektryczne i rozbuduje zaplecze techniczne dla nowoczesnego taboru w ramach wartego blisko 25 mln zł projektu, który otrzyma 16 mln zł unijnego dofinansowania.

Projekt „Rozwój zeroemisyjnego transportu zbiorowego w Mieście Częstochowa” zakłada modernizację systemu komunikacji miejskiej poprzez wprowadzenie autobusów o napędzie całkowicie elektrycznym oraz budowę infrastruktury niezbędnej do ich serwisowania. To kolejny krok w stronę zrównoważonej mobilności miejskiej i transformacji energetycznej transportu publicznego w Subregionie Północnym Województwa Śląskiego.

W ramach inwestycji MPK kupi cztery autobusy elektryczne klasy MAXI o długości 12 metrów, wyposażone w napęd bateryjny typu plug-in. Pojazdy będą spełniać nowoczesne standardy bezpieczeństwa zgodne z regulacją GSR2, a także zostaną dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Równocześnie rozbudowana zostanie ist-

niejąca hala tramwajowa, w której powstanie nowa część serwisowa stanowiąca warsztat obsługowo-naprawczy taboru elektrycznego.

Nowe autobusy zastąpią cztery wysłużone pojazdy spalinowe Mercedes Citaro 12 z 2006 roku, spełniające normę EURO 3. Dzięki temu znacząco ograniczony zostanie wpływ transportu publicznego na środowisko. Szacuje się, że emisja dwutlenku węgla zmniejszy się o około 338 ton rocznie, a lokalne emisje tlenków azotu, pyłów i węglowodorów zostaną całkowicie wyeliminowane. Dla mieszkańców oznacza to nie tylko czystsze powietrze, ale również cichsze i bardziej komfortowe podróże.

Inwestycja wpisuje się w Plan Zrównoważonej Mobilności dla Subregionu Północnego Województwa Śląskiego oraz Strategię ZIT. Jej realizacja ma wzmocnić pozycję Częstochowy jako miasta konsekwentnie rozwijającego nowoczesną, ekologiczną i dostępną komunikację miejską. Planowany okres realizacji projektu przewidziano od 1 lipca 2026 roku do 30 września 2027 roku.

Projekt pn. „Rozwój zeroemisyjnego transportu zbiorowego w Mieście Częstochowa” realizowany będzie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Priorytet FESL.03.00 „Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności”, Działanie FESL.03.01 „Zakup taboru autobusowego/trolejbusowego – ZIT”. Wnioskodawcą jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie S.A. Wydatki ogółem wynoszą 24,9 mln zł, wydatki kwalifikowalne 20,2 mln zł, a wnioskowane dofinansowanie 16 mln zł.

Czym żyje miasto

Liczenie było okazją do pomagania

Odbyło się kolejne Ogólnopolskie Badanie Liczby Osób w Kryzysie Bezdomności. W Częstochowie koordynował je Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy służb i organizacji pozarządowych.

Ogólnopolskie badanie odbywa się co 2 lata. Służy możliwie precyzyjnemu określeniu liczby osób doświadczających bezdomności – zarówno tych przebywających w placówkach, instytucjach i miejscach wsparcia (schroniskach, schroniskach z usługami opiekuńczymi, noclegowniach, ogrzewalniach, szpitalach), jak i w przestrzeni publicznej – w tym w tzw. miejscach niemieszkalnych.

W poprzednich latach badanie przeprowadzano w ciągu jednej nocy. W tym roku ten czas wydłużono, choć najintensywniejsze działania także odbywały się w porze nocnej (z 3 na 4 marca), gdy osoby w kryzysie bezdomności mniej się przemieszczają. Aby uzyskać pełniejsze wyniki, badanie prowadzono także od 3 do 5 marca w ciągu dnia.

Nocne badanie realizowały w naszym mieście dwa zespoły – Straży Miejskiej i Policji. W obu pracowali streetworkerzy ze Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „AGAPE” oraz Caritas Archidiecezji Częstochowskiej. Zespoły odwiedzały tzw. miejsca niemieszkalne – pustostany, altany działkowe etc. Równolegle pozyskiwano dane z placówek zapewniających schronienie, a także z innych podmiotów – w tym medycznych. W kolejnych dniach do zadań związanych z badaniem oddelegowano zarówno streetworkerów, jak i pracowników innych służb.

Przy okazji napotkane osoby doświadczające bezdomności mogły otrzymać koce, kołdry, ciepłą odzież, także posiłek (zupę, pieczywo, herbatę) przygotowany przez Fundację Chrześcijańską Adullam i Caritas Archidiecezji Częstochowskiej w

ramach „Partnerstwa Lokalnego na rzecz przeciwdziałania bezdomności”.

Elementem badania był kwestionariusz, który – za zgodą osób objętych liczeniem – był uzupełniany w trakcie działań terenowych oraz w placówkach. Ludzi pytano m.in. o okres i przyczyny pozostawania w bezdomności, o źródła dochodu, o kwestie korzystania z pomocy, o oczekiwane formy wsparcia. Zebrane dane pozwalają lepiej planować system wsparcia, dostosowywać go do rzeczywistych potrzeb, skuteczniej przeciwdziałać zjawisku bezdomności.

Koordynacja badania wymagała ścisłej współpracy pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej, podmiotów niosących pomoc osobom w kryzysie bezdomności. Wszystko udało się zrobić sprawnie, bezpiecznie, bez zakłóceń dzięki zaangażowaniu podmiotów działających przez cały rok w Partnerstwie lokalnym na rzecz przeciwdziałania bezdomności. Na wyniki badania trzeba będzie poczekać kilka tygodni.

na bazie informacji udostępnionej przez MOPS w galerii obok: częstochowskie zespoły biorące udział w tegorocznym badaniu (fot. ze strony www MOPS)

Policja

Bezpieczny rowerzysta

Rowerzysta to uczestnik ruchu drogowego, który ma nie tylko swoje prawa, ale także i obowiązki, dlatego powinien pamiętać o jednym i o drugim. Warto też, żeby przed podróżą zadbał o swój jednoślad, szczególnie po okresie zimowym. Należy sprawdzić stan techniczny rowerów i zadbać o ich wyposażenie, nie tylko to, które wymagane jest przepisami, ale także to, dzięki któremu będziemy bezpieczniej podróżować naszym jednośladem.

Rowerowe przejażdżki potrafią sprawiać wiele radości. Osoby korzystające z tych jednośladów nie tylko mogą dbać o własne zdrowie, ale także mogą podziwiać piękne widoki, wybierając konkretne trasy rowerowe. Zanim jednak wyruszymy w drogę, sprawdźmy stan techniczny swojego roweru.

Na co zwrócić uwagę?

- poziom ciśnienia powietrza w oponach;
- sprawnie działające hamulce;
- oświetlenie;
- sygnał dźwiękowy.

Jak poprawnie powinien być wyposażony rower?

- z przodu – w co najmniej jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej;
- z tyłu – w co najmniej jedno światło pozycyjne barwy czerwonej oraz w co najmniej jeden odblask barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt;
- w co najmniej jeden skutecznie działający hamulec;
- w dzwonek lub inny sygnał o nieprzerwałym dźwięku;
- jeżeli konstrukcja roweru uniemożliwia kieru-

jącemu sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu przez wyciągnięcie ręki – należy wyposażyć swój rower także w dwa przednie i dwa tylne światła kierunkowskazu barwy żółtej samochodowej.

Rowerzyści mają swoje prawa i obowiązki. Respektowanie jednych i drugich, pozwoli ograniczyć niebezpieczeństwo dla kierującego jednośladem, a także innych uczestników ruchu drogowego.

Obowiązki rowerzysty:

- korzystać z drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, jeśli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić;
- poruszać się po jezdni lub poboczu, jeżeli brakuje drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów.

Korzystanie z drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy:

- opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem;
- szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów lub pasa ruchu dla rowerów;
- warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła).

Kierujący rowerem, korzystając z drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu.

Osoby między 10 a 18 rokiem życia, aby jeździć na rowerze po drodze publicznej, muszą mieć do tego uprawnienia – czyli kartę rowerową. Obowiązek posiadania karty rowerowej (lub prawo jazdy kat. AM, A1, B1 i T) dotyczy osób chcących korzystać z hulajnogi elektrycznej oraz urządzenia transportu osobistego (UTO).

Warto zaopatrzyć się też w kask rowerowy, który ma znaczący wpływ na bezpieczeństwo rowerzysty oraz elementy odblaskowe. Dla własnego bezpieczeństwa warto z nich korzystać.

Pamiętajmy też, że dziecko do 10 roku życia może poruszać się na rowerze wyłącznie pod opieką osoby dorosłej.

Apelujemy także o trzeźwość za kierownicą roweru!

Już nawet niewielka ilość spożytego alkoholu wpływa na organizm kierującego, na jego refleks i zdolność oceny sytuacji na drodze. Wystarczy chwila, aby doszło do tragedii na drodze. Rowerzysta będący pod działaniem alkoholu to duże zagrożenie na drodze!

- Jazda rowerem w stanie po spożyciu alkoholu, czyli mając w wydychanym powietrzu od 0,2 do 0,5 promila, grozi mandatem w wysokości 1 tysiąc złotych.
- Rowerzyście w stanie nietrzeźwości – powyżej 0,5 promila, grozi grzywna w wysokości 2,5 tysiąca złotych.

Politechnika Częstochowska

Uczniowie na uczelni – „CzUM” po raz 17. na naszej Politechnice

Jeśli człowieka przed maturą zafascynują ciekawe zagadnienia inżynierskie czy technologiczne, jest szansa, że pomyśli sobie „To chcę studiować!” M.in. temu służy Częstochowski Uniwersytet Młodzieżowy.

12 marca w Auli Politechniki Częstochowskiej zasiadło prawie 600 uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych z Częstochowy, Zawiercia i Radomska. Powitali ich prorektor ds. rozwoju dr hab. inż. Rafał Kobyłecki, prof. PCz, a ze strony Miasta – zastępca prezydenta Łukasz Kot. Uczelnię reprezentował też dziekan Wydziału Budownictwa dr hab. inż. Maciej Major, prof. PCz.

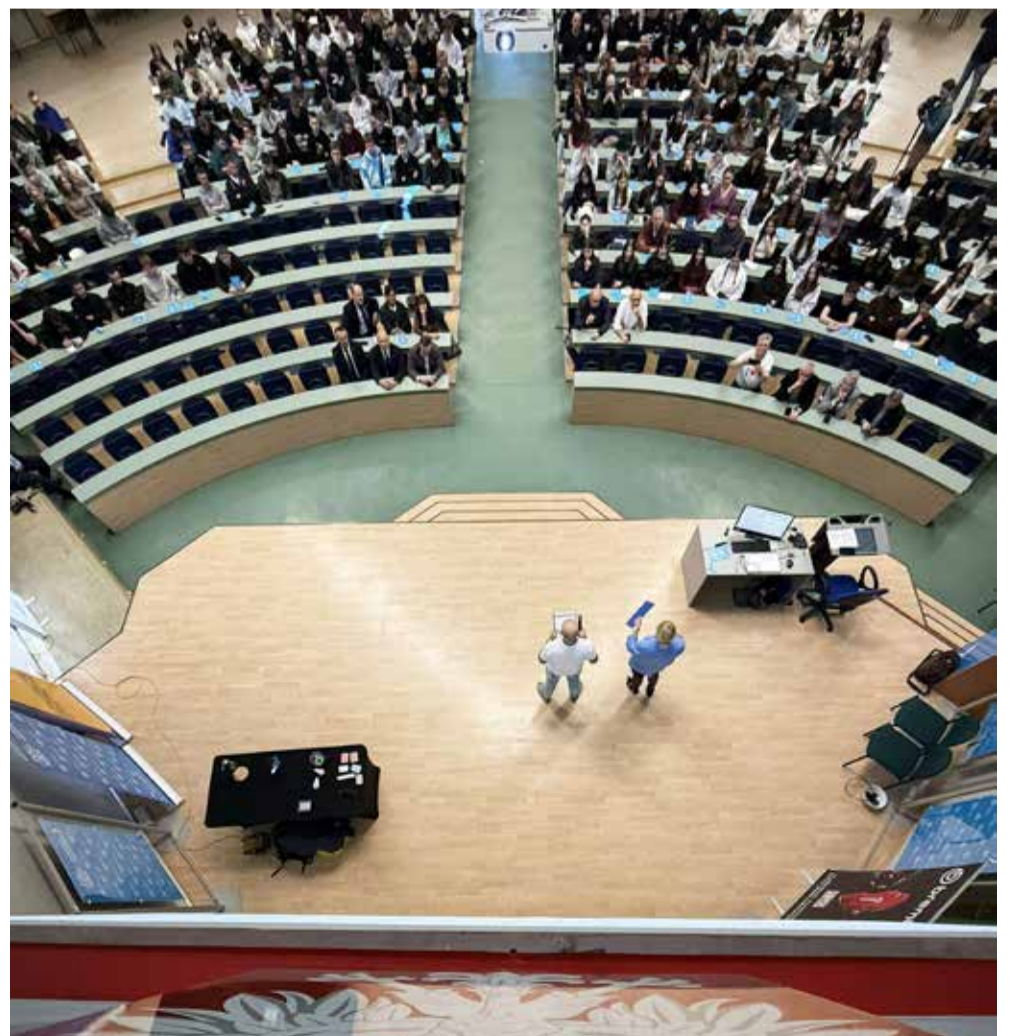
Po inauguracji młodzież wysłuchała wykładu „Magia Nauki – Jak działają nasze zmysły?” mgr Piotra Chabeckiego z Wydziału Elektrycznego PCz oraz „Warsztat pracy projektanta konstrukcji z wykorzystaniem technologii BIM” dr. inż. Przemysława Kaszy z Wydziału Budownictwa.

Przed słuchaczkami i słuchaczami CzUM teraz warsztaty i zajęcia laboratoryjne, na których poznają przeróżne zagadnienia naukowe i ich praktyczne zastosowanie. Będą też kolejne wykłady – jak o modelowaniu przestrzeni z wykorzystaniem dronów, bionice, mikroplastiku czy AI w automatyce i robotyce. Za zaliczenia, które będą lądować w symbolicznych indeksach, młodzi będą mieli szansę na nagrody, które zostaną rozdane na ostatnim, majowym spotkaniu. Sponsorami nagród są firmy-biznesowi partnerzy uczelni.

Częstochowski Uniwersytet Młodzieżowy realizowany jest przez Politechnikę Częstochowską już od 2009 roku. Dotychczas wzięło w nim udział blisko 10 tys. młodych ludzi przed maturą. Dla części z nich CzUM jest pierwszym krokiem do studiów technicznych, ścisłych, inżynierskich – często właśnie na Politechnice Częstochowskiej.

na bazie informacji PCz

w galerii zdjęć obok: inauguracja 17. edycji projektu CzUM 12 marca 2026 w auli PCz (fot. Grzegorz Skowronek/UM)

Bądź eko

Antybiotyki - problem XXI wieku

Do największych XX-wiecznych odkryć medycznych należy wynalezienie penicyliny przez Aleksandra Fleminga. Jest ono uważane za jedno z dziesięciu największych odkryć XX w., biorąc pod uwagę wszystkie dziedziny życia, nie tylko medycynę. Odkrycie penicyliny w 1928 roku przez Alexandra Fleminga dało nadzieję na skuteczne leczenie wielu chorób, istotnie wydłużyło życie ludzi i za nie otrzymał w 1945r Nagrodę Nobla. Przez długi czas wydawało się przełomowym odkryciem, które rozwiąże problem chorób bakteryjnych.

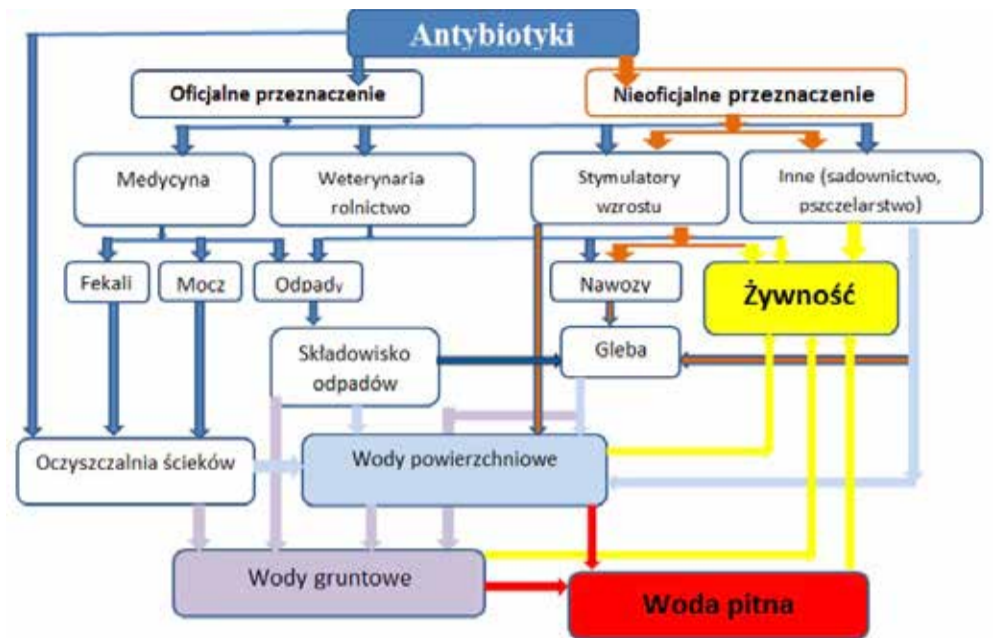
Niestety XXI wiek (a szczególnie druga połowa) może postawić ludność w sytuacji ery przedantybiotykowej. Obecnie mówi się o antybiotykoooporności jako pełzającej pandemii XXI wieku. Sformułowania w stylu „antybiotykoooporność jest jednym z największych wyzwań zdrowia publicznego”, „antybiotykoooporne drobnoustroje stanowią wyzwanie dla systemu opieki zdrowotnej”, „kryzys medycyny związany z antybiotykooopornością” coraz częściej są używane w kontekście leczenia chorób bakteryjnych. Zdomowało się również niestety słowo „superbakterie” określające bakterie odporne na wiele lub na wszystkie znane antybiotyki. O istotności tego problemu może świadczyć fakt, że w USA aż 70% bakterii związanych z zakażeniami szpitalnymi jest opornych na co najmniej jeden antybiotyk, który wcześniej był skuteczny w leczeniu tej bakterii. WHO-Europa szacuje, że w całym regionie europejskim oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest bezpośrednią przyczyną 133000 zgonów.

Odkrywanie nowych antybiotyków pochłania bardzo dużo czasu i ogromnych nakładów finansowych. Zniechęcającym do podejmowania takich działań jest fakt, że niektóre bakterie zaczynają być odporne na nowy antybiotyk po kilku dniach lub tygodniach od wprowadzenia ich do obrotu. Na wykresie przedstawiono problem powstawania nowych antybiotyków. W latach 1950-1970 powstawało nawet 20 antybiotyków rocznie. Obecnie następuje głównie modyfikacja tych starych i to w ilości 1-3 rocznie. Ostatni całkiem nowy antybiotyk powstał w 2015 roku, a ostatnia nowa klasa antybiotyków w 2000 roku.

Poziom antybiotykoooporności jest nierozdzielnie związany z poziomem konsumpcji. Niestety antybiotyki są szeroko stosowane nie tylko w celach leczniczych ludzi i zwierząt. Są używane również jako stymulatory wzrostu (legalnie i nielegalnie) i często nadużywane. Ich źródła w różnych komponentach środowiska są więc bardzo różne.

Z punktu widzenia leczenia ludzi najważniejsza jest antybiotykoooporność w odniesieniu do bakterii chorobotwórczych atakujących człowieka. Polska należy niestety do czołówki krajów europejskich, w których konsumuje się najwięcej antybiotyków. Ilość używanych antybiotyków w lecznictwie nie pokrywa się z długością życia. Na wykresie przedstawiono państwa europejskie w kolejności zużycia antybiotyków i zaznaczono na czerwono te, w których długość życia jest najmniejsza, a na zielono te, których długość życia jest najdłuższa. W takich krajach jak Rumunia i Bułgaria, należących do czołówki pod względem zużycia antybiotyków, długość życia jest najmniejsza.

Wysokie zużycie antybiotyków nie warunkuje więc zwiększenia długości życia. Dlaczego? Na 80-95 proc. zakażeń antybiotyki nie działają, ponieważ są one wywołane przez wirusy. Niestety bardzo niepokojącym zjawiskiem jest

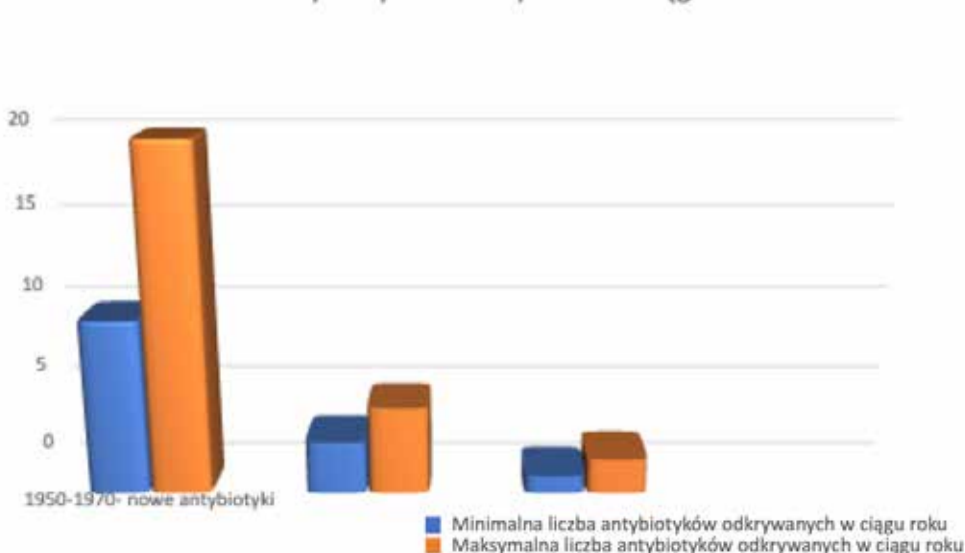
nadużywanie antybiotyków przez pacjentów i lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Często pacjenci wywierają presję na lekarzy, by otrzymać antybiotyk w przypadku infekcji, niezależnie od jej przyczyny. Szacuje się, że jedynie 2-4 proc. osób z infekcją oddechową wymaga antybiotyku, ale w Polsce otrzymuje go 40-60 proc. pacjentów. A przecież antybiotykoooporność to nie jedyny negatywny skutek działania antybiotyków. Jak wiele innych leków mogą powodować mniejsze i większe dolegliwości w wyniku ich zażywania. Należy więc mocno zastanowić się, gdy sięgamy po antybiotyk.

Zdrowia i rozważaj przy sięganiu po antybiotyk życzę Państwu i sobie w kolejnym jesienno-zimowym okresie.

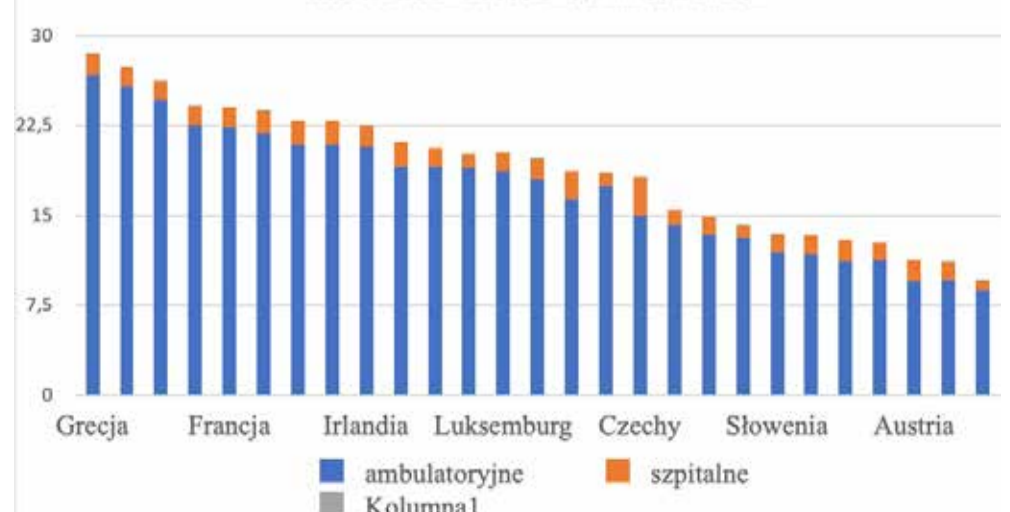
dr hab. inż. Joanna Lach prof. PCz
Wydział Infrastruktury i Środowiska
Politechnika Częstochowska

Liczba antybiotyków odkrywana w ciągu roku

Zużycie antybiotyków w sektorze ambulatoryjnym i szpitalnym
ilość dawek na 1000 mieszkańców na rok

Częstochowski Senior

Czy na pewno wiesz, kto jest po drugiej stronie?

Seniorze, nie daj się oszukać!

Akcja ZGM TBS i KMP w Częstochowie

Oszustwa przez komunikatory (WhatsApp, Messenger)

Oszustwa przez komunikatory, takie jak WhatsApp czy Messenger, polegają na podszywaniu się pod bliską osobę – najczęściej dziecko, wnuka lub innego członka rodziny – w celu wyłudzenia pieniędzy. Przestępcy wykorzystują fakt, że komunikatory są dziś powszechnie używane, a wiadomości wysyłane przez nie wydają się bardziej osobiste i wiarygodne niż e-maile czy SMS-y. Najczęściej oszust wysyła wiadomość z nieznanego numeru lub konta, zaczynając w sposób bardzo naturalny, np. „Mamo, to mój nowy numer, zgubiłam stary telefon” albo „Babciu, możesz mi pomóc?”. Po krótkiej wymianie wiadomości tłumaczy, że musi pilnie opłacić rachunek, kupić coś ważnego lub oddać dług, ale „nie ma teraz dostępu do swojego konta”. Następnie prosi o szybki przelew, podając nowy numer rachunku lub kod BLIK. Często dodaje, że „nie może teraz rozmawiać, bo jest w pracy” albo „na spotkaniu”, żeby ofiara nie próbowała zadzwonić. Wiele takich wiadomości jest napisanych poprawnie po polsku i brzmi bardzo przekonująco. Oszust może też używać zdjęcia profilowego, które przypomina prawdziwe zdjęcie dziecka lub wnuka – pobrane z mediów społecznościowych. Zdarza się również, że przestępcy wysyłają prośbę z przejętego konta znajomego na Messengerze – wtedy ofiara widzi znajome imię i nie podejrzewa podstępu. Po wykonaniu przelewu pieniądze trafiają na konto tzw. „słupa” – osoby podstawionej, przez którą środki szybko są przesyłane dalej i trudno je odzyskać. Oszust po otrzymaniu pieniędzy zwykle natychmiast usuwa rozmowę lub blokuje kontakt.

SENIORZE!

Zawsze potwierdź, kto pisze:

- Zadzwoń do tej osoby na stary numer, jeśli nie odbiera, zapytaj kogoś z rodziny, czy to prawda.
- Nie wysyłaj pieniędzy, dopóki nie masz pewności, z kim rozmawiasz.
- Nie działaj pod presją i w pośpiechu.
- Nigdy nie wysyłaj kodów BLIK ani danych bankowych: nie podawaj numeru karty, loginu ani hasła.
- Zabezpiecz swoje konta: włącz hasło i weryfikację dwuetapową (2FA) w WhatsAppie i Facebooku, nie udostępniaj kodów bezpieczeństwa innym osobom.

Uważnie czytaj wiadomości

- Zwracaj uwagę na błędy językowe i dziwny styl pisania.
- Jeśli masz wątpliwości - poproś o rozmowę wideo.

Zgłoś oszustwo na Policję i do swojego banku, możesz też powiadomić CERT Polska (www.cert.pl).

Oszustwo na maila lub SMS, czyli phishing

Phishing to fałszywe maile lub wiadomości sms, których szata graficzna do złudzenia przypomina strony bankowe. Oszuści działają w prosty sposób - wysyłają link do pilnej płatności lub prośbę o wygenerowanie kodu, potem wykradają dane osobowe.

Oszustwo vishing

Przestępca dzwoni do seniora, podając się za pracownika banku, sklepu internetowego, policjanta czy przedstawiciela agencji ubezpieczeniowej. Rozmowa zaczyna się od informacji o problemie z kontem, który można rozwiązać, instalując aplikację wskazaną przez oszusta. Jeżeli ktoś kliknie w przesłany link i ściągnie program na telefon, przejmuje on kontrolę nad hasłami, loginami, danymi osobowymi. Oszust może w naszym imieniu wziąć kredyt lub wykorzystać debet na karcie.

Oszustwo na „Profil Zaufany”

Przestępcy wysyłają e-maile wyglądające jak wiadomości z Profilu Zaufanego. Odbiorca e-maila czyta w nim, że ktoś zalogował się z nowego urządzenia i otrzymuje numer telefonu do kontaktu. Odbiorca dzwoni pod wskazany numer i dowiaduje się, że ktoś wykradł jego dane na Profilu Zaufanym oraz że wkrótce skontaktuje się z nim bank. Następnie dzwoni oszust udający pracownika banku, który twierdzi, że ktoś próbował wykonać przelew z konta odbiorcy i że aby zabezpieczyć pieniądze, klient musi je przelać na tzw. konta techniczne. Jeśli odbiorca zdecyduje się na ten krok, traci oszczędności.

SENIORZE!

- Nigdy nie klikaj w przypadkowe wiadomości mailowe.
- Jeśli urząd, bank bądź jakkolwiek inna instytucja będzie się chciała z Tobą skontaktować w pilnej sprawie, zrobi to w innej formie, np. poprzez list polecony.

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Wesoły nam dzień dziś nastał

Nasza fundacja życzy każdemu, by miał Wielkanoc taką, jak lubi, z tymi, których kocha i którzy jego kochają. Żeby miał mu kto pomóc w myciu okien, a potem towarzyszyć przy niedzielnym śniadaniu i na spacerze. I ochlapać porządnie wodą – na zdrowie – w Lany Poniedziałek.

Z Wielkanocą zawsze mamy kłopotu a kłopotu. Nie dość, że się człowiek narobi, to jeszcze co roku w innym terminie. Wszystko przez Sobór Nicejski z 326 r., kiedy to postanowiono wyznaczać wiosenne święta podług jednej zasady. Oto Wielkanoc ma przypadać zawsze – najprościej rzecz ujmując – na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, tj. mającej miejsce po 21 marca. To nam daje spory rozrzut czasowy, bo od 22 marca (data Wielkiej Niedzieli w 2285 r.) do 25 kwietnia (tak będzie w 2038 r.). Wcześniej i później nie, bo zahaczalibyśmy o inne pełnie.

W tym roku Wielkanoc wypada tak mniej więcej akurat, bo na początku kwietnia. Powinno już być wiosennie. Czujemy, że natura wraca do życia po zimowej przerwie, nastroją nas optymistycznie te wszystkie krokusy, prymulki, zieleniejące drzewa i ciepły wiatr. To przecież takie święta, że chce się człowiekowi ruszyć z domu i uwierzyć, że będzie dobrze.

Męczące przyjemności

Przyznajcie, nawet ten najmniej miły aspekt Wielkanocy – energiczne sprzątnięcie wszystkiego – ma w sobie jakiś urok. Ktoś, kto nienawidzi pucować okien, też przecież czuje krzepiącą satysfakcję, gdy przez czyste szyby wlewa się do mieszkania światło słońca, a firanki pachną świeżością. Albo gdy podłogi aż iskrzą. To uczucie dające energetycznego kopa, jak haust świeżego powietrza. To jakby zaczynać życie od nowa.

Potem przychodzą działania również męczące, ale przyjemniejsze. Jak miło jest napęłnić kuchnię aromatem wędzonki gotowanej z listkiem bobkowym. Na rodzinę działa on jak magnes, wszyscy się zbiegną, by pobyć w pachnącym cieple. A gdy przychodzi do – owszem, nużącego – robienia sernika, to dzieci wręcz trzeba wyganiać z kuchni, tak bardzo chcą pomagać (i w nagrodę wylizać miskę).

Pieczenie w samotności nie tylko pozbawione jest tego wdzięku, ale bywa wręcz niebezpieczne. Przykładem znajoma jednej z pracownic Adullam. Jej popisowym dziełem na Wielkanoc był mazurek kajmakowy. Masę do niego pani Danusia robiła gotując w rondelku z wodą puszkę mleka skondensowanego (działo się to w czasach przed wkroczeniem na rynek gotowego kajmaku w konserwie). Gotowała zatem, ale, zmęczona, przysnęła. Na dość długo. Obudziła się, gdy puszkę mleka z wizgiem wystrzeliła ku sufitowi, eksplodując po drodze. Pół bloku się zleciało, bo myślało, że to wybuch gazu.

Bezcenne wspomnienia

Przygotowania świąteczne odbywane razem generują masę ważnych wspomnień. Nawet przy sprzątnięciu. Rozmaite rodzinne pamiątki wyłażą wtedy na wierzch... A to liczący pół wieku serwis

po babci, który trzeba myć ostrożnie, z największą uwagą. A to mamina biżuteria ślubna. A to zdjęcia taty, jak przedszkolakiem będąc, w kostiumie kowboja pozował do zdjęć na baliku karnawałowym. Właśnie przy takich okazjach więzi rodzinne zawiązują się i cementują na mur. Dzieci wrastają w korzenie przodków, zyskując siłę wielu pokoleń.

- U mnie w rodzinie stryj zaczynał przygotowania świąteczne od porządków w klaserach. Efekt był taki, że już nic innego nie zrobił, ba, układał znaczki jeszcze dłużej po Wielkim Tygodniu. Tkwiły przy nim wszystkie dzieci – opowiada pracująca w Adullam pani Asia. - Stryjek układał znaczki tematycznie: różne serie, ale na każdym np. zwierzę jednego gatunku. Dzieci pomagały mu z opisami. Do dzisiaj tkwią w klaserach karteczki pokryte kulonami ułożonymi choćby w słowo „Qropatfa”.

Nie zawsze to doceniamy. Ile razy zarzekaliśmy się, że tym razem Wielkanoc będzie osobno, bez rodzinnego spędu. Że to męczące, zwłaszcza gdy świętowanie ogranicza się do siedzenia cały czas przy stole. Trudno odmówić słuszności podobnym zastrzeżeniom. A jednak...

Te rodzinne spędy bywają źródłem najpiękniejszych wspomnień, które możemy całe życie przechowywać w głowie i sercu. W najlepszym nawet kurorcie nie będziemy przecież świadkami, jak przy śniadaniowym stole roczny brat Pawełek, podniesiony przez mamę usiłującą posadzić go sobie na kolanach, pakuje obie nogi do talerza z barszczem, rozchlapując go w promieniu pół metra.

Kiedy, jak nie podczas rodzinnej Wielkanocy, będziecie świadkami wyjedzenia przez dzieci z koszyczką całej święconkowej kiełbaski. I to w kościele, zanim ksiądz zdąży ją pokropić.

Gdzie obejrzyście nieoczekiwany finał sporu ciotek. W Wielki Piątek jedna żąda od córki, by ta jeszcze poszła do sklepu, dokupić szynki, a druga zabrania, bo lodówka jest pełna. Córka mamrocząc pod nosem, żeby się zdecydowały, bo ona nie wie, której słuchać, obu przecież nie zadowoli. A młodszy brat radzi: - Zadowolisz. Wystarczy, że pójdziesz, ale nic nie kupisz.

Gdzie zdarzy się Wam taka scena z Lanego Poniedziałku: wujek z piskiem umyka do łazienki przed siostrzenicami, które oblewają go wodą z jajek śmigustowych. A synek wujka rzuca się przed drzwi tejże łazienki jak Rejtan w piżamce, by rozkładając kluskowate rączki wołać przez łzy: - Zostawcie mojego tatusia!!!

To wszystko przypomnieli sobie koledzy z fundacji.

Święta w Adullam

Nasza fundacja jest jakby rodziną, więc też mamy wspólne wielkanocne wspomnienia. Kiedyś np. między obsadą kuchni wybuchł spór kompetencyjny, czy do 400 porcji sałatki jarzynowej powinno się dodać cebulę. Doszło nawet do podpierania się autorytetem samej Magdy Gessler, która oficjalnie szkolenie sałatkowe dla Polaków robiła kilka lat temu na YouTube.

U nas jednak najczęściej okazji godnych pamięta-

nia bierze się ze Śniadania Wielkanocnego, „od zawsze” urządzanego przez Fundację dla osób samotnych, chorych i z problemami materialnymi. Czy to wpadki i niedociągnięcia? Niekoniecznie. Raczej wspomnienie guli, którą czuje się w gardle wydając głodnym pachnący żurek, wkładając w wyciągnięte dłonie kromki chleba, ozdabiając każde nakrycie kartką z życzeniami, dziełem przedszkolaków.

Kiedy człowiek w Wielką Sobotę pomaga przy śniadaniu dla 400 osób, potem z tym większą satysfakcją siada do własnego.

Joanna Skiba

Jak sobie planujemy Wielkanoc

Rok temu prawie 82 proc. Polaków zamierzało spędzić Wielkanoc z rodziną. Ustalił to Instytut Badań Rynkowych i Społecznych. Ponad 40 proc., zamiast banalnego tkwienia przy stole, miało się oddawać aktywnemu wypoczynkowi, spacerując na długich dystansach albo jeżdżąc na rowerze. 22,3 proc. - rozłożone na kanapie przed telewizorem - nadrabiać zaległości filmowe i serialowe. Słodkiemu nieróbstwu chciało się oddać 20,4 proc. Polaków. Niecałe 6 proc. - pracować albo się uczyć. Tyle samo miało plany wyjazdowe.

JAK PRAWIDŁOWO SEGREGOWAĆ ODPADY:

Pojemnik/worek oznaczony napisem: SZKŁO	Pojemnik/worek oznaczony napisem: PAPIER	Pojemnik/worek oznaczony napisem: METALE I TWORZYWA SZTUCZNE	Pojemnik/worek oznaczony napisem: BIO	Pojemnik oznaczony napisem: ODPADY ZMIESZANE
Wrzucamy: • butelki po napojach i żywności, • słoiki, szklane opakowania po kosmetykach. Nie wrzucamy: • ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów • szkła okularowego • szkła żaroodpornego • zniczy z zawartością wosku • żarówek i świetlówek • reflektorów, lustro • opakowań po lekach, rozpuszczalnikach, olejach silnikowych • szyb okiennych i zbrojonych • monitorów i lamp telewizyjnych • termometrów i strzykawek	Wrzucamy: • opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą) • katalogi, ulotki, prospekty • gazety i czasopisma • papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki • zeszyty i książki • papier pakowy, torby i worki papierowe Nie wrzucamy: • ręczników papierowych i zużytych chusteczek higienicznych • papieru lakierowanego i powleczonego folią • papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego, tapet • kartonów po mleku i napojach • papierowych worków po nawozach, cemencie i innych materiałach budowlanych • pieluch jednorazowych i podpasek • zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych	Wrzucamy: • odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach • plastikowe opakowania po produktach spożywczych • opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i sokach) • opakowania po środkach czystości (np. proszkach do prania), kosmetykach itp. • plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie • aluminiowe puszki po napojach i sokach • puszki po konserwach, folię aluminiową • kapsle, zakrętki od słoików, metale kolorowe, nakrętki Nie wrzucamy: • butelek i pojemników z zawartością • plastikowych zabawek • opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych • opakowań po olejach silnikowych • części samochodowych • zużytych baterii i akumulatorów • puszek i pojemników po farbach i lakierach • użytego sprzętu elektronicznego i AGD	Wrzucamy odpady biodegradowalne: • odpadki warzywne i owocowe, pozostałości jedzenia z warzyw i owoców • gałęzie drzew i krzewów • skoszoną trawę, liście, kwiaty • trociny i korę drzew Nie wrzucamy: • kości zwierząt • oleju jadalnego • odchodów zwierząt • popiołu z węgla kamiennego • leków • drewna impregnowanego • płyt wiórowych i MDF • ziemi i kamieni	Wrzucamy: Wszystko czego nie można wrzucić do pojemników na odpady segregowane oraz przekazać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, a co nie jest odpadem niebezpiecznym. Nie wrzucamy: • przeterminowanych leków i chemikaliów • zużytych baterii i akumulatorów • mebli i innych odpadów wielkogabarytowych • odpadów budowlanych i rozbiórkowych • zużytych opon

ZGM TBS - najlepszy wybór dla wspólnot mieszkaniowych

Felieton

Moim zdaniem

Szanujmy wspomnienia, bo warto coś mieć, gdy zbliży się nasz fin de siècle – śpiewali kiedyś Skaldowie. Piosenka powstała w połowie lat 70. XX wieku, 30 lat po tragicznej dla Polski i większości świata wojnie. Minęło kolejnych 50 lat bez wojny między Odrą a Bugiem, nie licząc czasu stanu wojennego na początku lat 80. Był burzliwym i trudnym okresem wewnętrznych konfliktów oraz represji schyłkowego PRL, jednak bez zbrojnej interwencji z zewnątrz.

To uświadamia nam – pokoleniom urodzonym po wojnie – jakie w gruncie rzeczy mieliśmy szczęście. Po okresie rozbiorów, powstaniach, dwóch wojnach światowych, już ponad 80 lat żyjemy bez wojny, w tym od 35 lat w swoim państwie rządymy się niepodległe i samorządnie. To sytuacja, której zazdrościć powinni nam nasi przodkowie. I nie tylko oni.

Jednocześnie trwająca już ponad 4 lata wojna w Ukrainie i ostatnie konflikty na Bliskim Wschodzie, z destabilizującą światową gospodarkę wojną z Iranem, pokazują, jak łatwo zburzyć spokój, stabilność i poczucie bezpieczeństwa współczesnego świata. Ten świat w ostatnich latach przestał być przewidywalny i racjonalny. „Rozhuścili” go nieprzewidywalni i nieracjonalni ludzie, którym sieciowa dezinformacja, propaganda i rządzące ludzkimi umysłami w coraz większym stopniu internetowe algorytmy - na to pozwoliły. Stało się to nie tylko w „satrapiach”, ale też w ugruntowanych demokracjach. Zrobiło się groźnie.

Tymczasem w Polsce zachowujemy się ciągle trochę tak, jakby realnego zagrożenia dla naszego 80-letniego pokoju nie było. Jakby nie do pomyslenia było, że ktoś może nam przerwać nasze wewnętrzne spory, brutalnie pogodzić spolaryzowane wizje państwa, unieważnić przedwy-

borcze gry i strategie. Nie wierzymy w wojnę i ja w nią też nie chcę wierzyć. To chyba dobre nastawienie i dowód, że w gruncie rzeczy czujemy się ciągle w obecnym europejskim układzie w miarę bezpieczni i... jesteśmy optymistami.

Nie może nam to jednak odbierać świadomości, że nasz optymizm musi opierać się na fundamencie zasadniczego ogólnonarodowego porozumienia w kwestiach bezpieczeństwa.

A tego brakuje. Liczą się doraźne cele, sondażowe słupki, przekazy dnia, podkręcane plemienne podziały, internetowe bańki, w których siedzimy. W tych bańkach kontakt z „realem” bywa utrudniony, fakty się deformują, rzeczywistość odjeżdża. Są emocje i relacje obowiązujące tylko po jednej stronie frontu narodo-

wego pęknięcia.

W to puste pole pośrodku, w tę ziemię niczyją wjeżdżają ruskie tanki, czyli internetowe boty i trolle, rozjeżdżając polskie mózgi i próbując przekonać, że wróg jest gdzie indziej.

Jeżeli nie będziemy ze sobą rozmawiać, jeżeli nie będziemy się choć trochę dogadywać w kwestii wspólnego bezpieczeństwa oraz koniecznej współpracy w tym zakresie z naszymi europejskimi i pozaeuropejskimi partnerami, możemy obudzić się pewnego ranka gwałtownie odarci z poczucia wspomnianego bezpieczeństwa. Wojna, która ciągle wydaje się absurdem, może nagle stać się naszą rzeczywistością. Tak jak stała się 4 lata temu w Ukrainie. Też trudno było to wówczas uwierzyć...

Obyśmy nie musieli powtarzać

wtedy „mądry Polak po szkodzie” i przypominać sobie historii rodzimego warcholstwa i egoizmu, które doprowadziły do upadku Rzeczypospolitej w końcu XVIII wieku.

Na razie tylko chwilowo nie latamy do Dubaju, zdecydowanie mniej komfortowo czujemy się w Ziemi Świętej, od kilku lat nie zwiedzamy Kijowa czy Charkowa... Tam też było niedawno zupełnie bezpiecznie.

Co było, to było, co może być – jest, a będzie to, co będzie... - to znowu Skaldowie, z cytowanej już piosenki, w lekkim tonie. Nie traćmy tego tonu i rezonu, ale miejmy wspólnie bardziej konstruktywny wpływ na polską rzeczywistość. Pro publico bono.

Włodzimierz Tutaj

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czest.pl
www.zgm-tbs.czest.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33

LOGOWANIE DO EBOK